**Neljapäev, 11. märts 2021**

P9_TA(2021)0088

# Süüria konflikt – 10 aastat ülestõusust

**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2021. aasta resolutsioon Süüria konflikti kohta – kümme aastat pärast ülestõusu (2021/2576(RSP))**

(2021/C 474/14)

*Euroopa Parlament,*

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Süüria kohta, eelkõige 15. märtsi 2018. aasta resolutsiooni olukorra kohta Süürias ([1]), 18. mai 2017. aasta resolutsiooni ELi Süüria strateegia kohta ([2]), 4. juuli 2017. aasta resolutsiooni inimõiguste rikkumistega tegelemise kohta sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude, sealhulgas genotsiidi kontekstis ([3]), 24. oktoobri 2019. aasta resolutsiooni, mis käsitleb Türgi sõjalist operatsiooni Süüria kirdeosas ja selle tagajärgi ([4]), 26. novembri 2019. aasta resolutsiooni laste õiguste kohta seoses ÜRO lapse õiguste konventsiooni 30. aastapäevaga ([5]) ja 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni ELi toetuse kohta Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule ([6]),

— võttes arvesse ELi välisasjade nõukogu 6. märtsi 2020. aasta avaldust ning ELi nõukogu kõige hiljutisemaid, 14. oktoobri 2019. aasta, 16. aprilli 2018. aasta ja 3. aprilli 2017. aasta järeldusi Süüria kohta,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja varasemaid avaldusi Süüria kohta, sealhulgas 2020. aasta veebruari avaldust humanitaarabi kättesaadavuse kohta Idlibis, 13. jaanuari 2020. aasta ja 26. septembri 2019. aasta avaldust Süüria kohta ning 9. oktoobri 2019. aasta avaldust sündmuste kohta Süüria kirdeosas,

— võttes arvesse nõukogu 15. jaanuari 2021. aasta rakendusotsust (ÜVJP) 2021/30, millega rakendatakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid ([7]), ja millega lisati uus Süüria välisminister ELi sanktsioonide loetellu, mis on kehtestatud nende vastu, kes vastutavad vägivaldsete repressioonide eest Süürias,

— võttes arvesse 3. aprillil 2017. aastal vastu võetud ELi Süüria strateegiat ning 16. märtsil 2015. aastal vastu võetud nõukogu järeldusi Süüriat ja Iraaki ning ISILi/Daeshi ohtu käsitleva ELi piirkondliku strateegia kohta,

— võttes arvesse 30. juunil 2020 toimunud Brüsseli IV konverentsi „Süüria ja piirkonna tuleviku toetamine“ kaaseesistujate, st ÜRO ja Euroopa Liidu ühisdeklaratsiooni,

— võttes arvesse ÜRO peasekretäri varasemaid avaldusi Süüria kohta, sealhulgas tema pressiesindaja 1. ja 18. veebruari 2020. aasta avaldusi,

— võttes arvesse ÜRO Süüria erisaadiku Geir O. Pederseni kõige hiljutisemat, 22. jaanuari 2021. aasta avaldust ÜRO Julgeolekunõukogule,

— võttes arvesse Süüriat käsitlevaid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone alates 2011. aastast, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2254 (2015), millega kinnitatakse Süüria rahuprotsessi tegevuskava, ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2249 (2015) Iraagi ja Süüria Islamiriigi kohta ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2533 (2020), millega uuendatakse Bab al-Hawa piiriületuspunkti kasutamist humanitaarabi andmiseks kuni 10. juulini 2021,

— võttes arvesse Süüria sõltumatu rahvusvahelise uurimiskomisjoni viimaseid aruandeid, mis esitati ÜRO Inimõiguste Nõukogule 1. märtsil 2021,

([1]) ELT C 162, 10.5.2019, lk 119.
([2]) ELT C 307, 30.8.2018, lk 117.
([3]) ELT C 334, 19.9.2018, lk 69.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0049.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0066.
([6]) ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 115.
([7]) ELT L 12 I, 15.1.2021, lk 3.

— võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 21. detsembri 2016. aasta resolutsiooni 71/248 rahvusvahelise, erapooletu ja sõltumatu mehhanismi kohta, mis aitab rahvusvahelise õiguse alusel uurida kõige raskemaid kuritegusid, mis on Süürias alates 2011. aasta märtsist toime pandud, ja anda nende eest vastutavad isikud kohtu alla,

— võttes arvesse UNICEFi 28. veebruari 2021. aasta avaldust kõigi Al-Holi laagris ja Süüria kirdeosas viibivate laste turvalise taasintegreerimise ja repatrieerimise kohta ning UNICEFi 2. veebruari 2021. aasta aruannet kogu Süüria humanitaarolukorra kohta 2020. aastal,

— võttes arvesse 2011. aastal Eurojusti hallatava ELi genotsiidivastase võrgustiku sekretariaadi loomist genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude ja sõjakuritegude uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks,

— võttes arvesse nõukogu 16. juuni 2003. aasta ühist seisukohta 2003/444/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta ([8]) ja nõukogu 2004. aasta tegevuskava Rahvusvahelise Kriminaalkohtu jaoks, mille eesmärk on saavutada üldine ratifitseerimine ja rakendamine, ning 2011. aasta muudetud ELi tegevuskava,

— võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti,

— võttes arvesse ÜRO põhikirja ja ÜRO konventsioone, mille osalisriik Süüria on, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni,

— võttes arvesse 2012. ja 2014. aasta Genfi kommünikeesid, mida ÜRO toetab,

— võttes arvesse 1949. aasta Genfi konventsioone ja nende lisaprotokolle,

— võttes arvesse ÜRO keemiarelvade väljatöötamise, tootmise, varumise ja kasutamise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni,

— võttes arvesse ÜRO 9. detsembri 1948. aasta genotsiidi vältimise ja selle eest karistamise konventsiooni,

— võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,

A. arvestades, et Süüria režiim vahistas, pidas kinni ja piinas 2011. aasta veebruari lõpus Deraas Süüria lapsi selle eest, et nad tegid linnamüüridele president Bashar al-Assadi suhtes kriitilise grafiti; arvestades, et 15. märtsil 2011 tuli Deraas ja Damaskuses tuhandeid ehk enneolematult palju Süüria elanikke tänavatele, et nõuda demokraatlikke reforme, poliitvangide vabastamist ja piinamise lõpetamist, inimõiguste austamist, õigusriigi järgimist, vabade ja õiglaste valimiste korraldamist ning korruptsioonile lõpu tegemist; arvestades, et rahvarahutused levisid mitme aasta jooksul üle kogu riigi – suurtest linnadest, nagu Homs, Hama, Idlib ning Aleppo ja Damaskuse rahvarohked linnaosad, väiksematesse linnadesse, nagu riigi kirdeosas asuv Al-Hasakah ja loodeosas asuv Kafr Nabl;

B. arvestades, et 2011. aastal toimunud Süüria ülestõus näitas, et Süüria on etniliselt ja usuliselt mitmekesine, ja ülestõusus osalesid kõigi riigi etniliste ja religioossete rühmade ning provintside juhid;

C. arvestades, et Süüria režiim reageeris oma rahva õiguspärastele demokraatlikele püüdlustele Süüria julgeolekujõudude ja nende alluvuses olevate liitlasvägede jõhkra vägivallaga; arvestades, et üle 500 000 inimese on hukkunud ja rohkem kui miljon inimest on saanud vigastada; arvestades, et Süüria inimõiguste võrgustiku andmetel on alates 2011. aasta märtsist tapetud üle 230 000 tsiviilisiku, neist 88 % Süüria režiimi, 3 % Venemaa relvajõudude, 2 % Daeshi ja 2 % relvastatud opositsioonirühmituste poolt; arvestades, et surnuks on piinatud rohkem kui 15 000 tsiviilisikut, neist 99 % režiimi vanglates; arvestades, et sellest ajast alates on sunnitud kadunuks jääma ja kinni peetud üle 150 000 tsiviilisiku, neist 88 % Süüria režiimi, 6 % ISILi/Daeshi ja 3 % relvastatud opositsioonirühmituste poolt; arvestades, et sellest ajast saadik on kadunuks jääma sunnitud või kinni peetud enam kui 3 400 tervishoiutöötajat, neist 98 % Süüria režiimi poolt;

([8]) ELT L 150, 18.6.2003, lk 67.

D. arvestades, et kõik konfliktipooled, sealhulgas valitsusväed ja nende liitlased, valitsusvastased relvarühmitused ja ÜRO loetellu kantud terroristlikud ühendused, nagu ISIL/Daesh, on toime pannud erineva raskusastmega inimõiguste rikkumisi, sealhulgas sõjakuritegusid ja inimsusevastaseid kuritegusid; arvestades, et selle jõhkra režiimi ja džihaadivõitlejate kasutatud taktika eesmärk oli hävitada mõõdukad ja demokraatiat toetavad jõud; arvestades, et kõik nende kuritegude eest vastutavad isikud tuleb vastutusele võtta;

E. arvestades, et Süüria režiim on Homsis, Hamas ja Aleppo idaosas ning teistes linnades, kus elab palju tsiviilelanikke, kasutanud keemiarelvi, SCUD-rakette, tavalisi suurtüki- ja õhupomme ning tünnipomme, kobarpomme ja süütepomme; arvestades, et nagu selgus Caesari aruandest, mille Prantsusmaa esitas ÜRO Julgeolekunõukogule 2014. aasta mais, ei võimaldatud Süüria julgeolekujõudude toime pandud tulistamise käigus haavata saanud, kogu riigis sõjaväehaiglatesse ja kinnipidamiskeskustesse toimetatud rahumeelsetele meeleavaldajatele ravi ning nad piinati surnuks; arvestades, et perekondadel on pidevalt takistatud lähedasi surnuaeda matta; arvestades, et terveid linnu on ümber piiratud ja sihilikult nälga jäetud; arvestades, et maa-asulates, näiteks 2012. aasta mais Houlas, on toimunud kollektiivne karistamine, kohtuvälised hukkamised ja sadade meeste, naiste ja laste arvukad tapatalgud; arvestades, et ÜRO Süüria uurimiskomisjon on teada andnud, et Süüria režiimiväed ja nende relvarühmitused kasutavad sõjarelvana muu hulgas pidevalt vägistamist ja muud seksuaalvägivalda;

F. arvestades, et ÜRO on ÜRO erisaadiku mandaadi alusel teinud mitu algatust, et saavutada kõigi rühmituste vahel relvarahu, vabastada kinnipeetavad, tagada humanitaarabi jõudmine kõigisse riigi osadesse, kaitsta ajakirjanikke ja valitsusväliseid organisatsioone ning alustada pärast 2011. aastat puhkenud konfliktile poliitilise lahenduse leidmiseks kaasavat dialoogi; arvestades, et see protsess ja ÜRO vahendatud Süüria põhiseadusliku komitee loomine on endiselt paigalseisus;

G. arvestades, et Süüria põhiseaduslik komitee loodi 2019. aasta oktoobris ÜRO Süüria erisaadiku egiidi all ja kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2254 (2015), et leida Süüria konfliktile poliitiline lahendus; arvestades, et hoolimata struktuurilistest puudustest ja Assadi jätkuvast vastuseisust konstruktiivsele koostööle Süüria põhiseaduslikus komitees on see komitee endiselt oluline vahend konfliktile rahumeelse poliitilise lahenduse saavutamiseks;

H. arvestades, et Venemaa, keda toetab Hiina, on alates 2011. aastast pannud 16 ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile veto, sealhulgas resolutsioonidele, milles nõuti Süüria andmist Rahvusvahelise Kriminaalkohtu alla ja humanitaarabi kättesaadavuse parandamist; arvestades, et tsiviilelanike represseerimisel on Süüria režiimi otseselt toetanud Iraan ja Hezbollah; arvestades, et Venemaa on alates 2015. aastast eraldanud logistilisi, diplomaatilisi ja rahalisi vahendeid, et Venemaa õhujõud saaksid Süüria režiimi toetuseks ulatuslikult sõjaliselt sekkuda;

I. arvestades, et Türgi on 2016. aastast saadik Süürias otseselt sekkunud, et okupeerida riigi põhjapoolseid osi, mis koosnevad peamiselt Süüria kurdi enklaavidest, ja rikkunud sellega rahvusvahelist õigust, sealhulgas tungides 2019. aasta oktoobris Süüria demokraatlike jõudude (SDF) kontrolli all olevale territooriumile; arvestades, et vastuseks Türgi sellisele tegevusele on paljud ELi liikmesriigid ametlikult peatanud relvamüügi Türgile;

J. arvestades, et OSCE Minski grupi kaaseesistujatest riikide andmetel on Türgi viinud Süüria palgasõdureid Mägi-Karabahhi;

K. arvestades, et ülemaailmne koalitsioon jätkab Iraagis, Süürias ja kogu maailmas jõupingutusi, et nurjata ISILi/Daeshi tulevikuplaanid ning tema harude ja võrgustike tegevus;

L. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid peatasid 2012. aastal diplomaatilised suhted Süüria režiimiga; arvestades, et pärast seda, kui liikmesriikide saatkonnad 2012. aasta alguses suleti, sulges 2012. aasta detsembris ka Euroopa Liit Damaskuses oma delegatsiooni;

M. arvestades, et nõukogu võttis 2011. aastal vastu tsiviilisikute represseerimises osalevate isikute ja üksuste vastased sanktsioonid, mida on hiljem laiendatud, et jõuda läbirääkimiste kaudu poliitilise lahenduseni; arvestades, et sanktsioonidest on lubatud humanitaarkaalutlustel erandeid teha;

N. arvestades, et see, kuidas Süüria režiim on ülestõusule reageerinud, on hävitanud Süüria majandus- ja sotsiaalsüsteemi; arvestades, et Süüria naela väärtuse järsku vähenemist on võimendanud Liibanoni majanduse kokkuvarisemine, mis algas 2019. aastal, ja 2020. aasta märtsis alanud COVID-19 pandeemia üleilmsed majanduslikud tagajärjed; arvestades, et põhitoiduainete maksumus on alates 2019. aastast kasvanud rohkem kui 100 %;

O. arvestades, et pärast seda, kui Süüria oli Damaskusest itta jäävas Ida-Ghoutas, kus elavad tsiviilisikud, pannud toime seni suurimad keemiarünnakud, kirjutas ta suure rahvusvahelise surve all 2013. aasta oktoobris alla keemiarelvade keelustamise konventsioonile ja ratifitseeris selle; arvestades, et Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) uurimis- ja tuvastamismeeskond tegi kindlaks, et sellest ajast saadik on Süüria režiim kasutanud tsiviilelanike vastu keemiarelvi korduvalt; arvestades, et OPCW täitevnõukogu nõudis 2020. aasta juulis veel kord ametlikult, et Süüria režiim avaldaks teabe oma keemiarelvarajatiste kohta;

P. arvestades, et konflikti tagajärjel on tekkinud ligi seitse miljonit pagulast ja neile lisaks on Süürias veel rohkem kui 13 miljonit inimest, kes sõltuvad humanitaarabist, sealhulgas kuus miljonit naist ja last, 6,8 miljonit riigisisest põgenikku ja kolm miljonit inimest, kes elavad raskesti ligipääsetavatel ja ümberpiiratud aladel; arvestades, et ainuüksi viimase aasta jooksul on humanitaarabivajadused viiendiku võrra kasvanud, 4,5 miljonit süürlast on toiduga kindlustamata ja 90 % süürlastest elab allpool vaesuspiiri; arvestades, et humanitaarabi kättesaadavus kogu abivajavale elanikkonnale on endiselt elutähtis küsimus, kuna 40 % Süüria elanikkonnast elab väljaspool valitsuse kontrolli all olevaid alasid; arvestades, et piiriülene juurdepääs Loode- ja Kirde-Süüriale on endiselt ülimalt tähtis, mitte ainult elanikkonna üldise tervishoiu seisukohast, vaid ka COVID-19 pandeemia kogemust arvestades; arvestades, et talv ja sellele järgnenud üleujutused, mis mõjutasid ligikaudu 121 000 inimest 304 riigisiseste põgenike laagris Süüria loodeosas, tõid lisa juba niigi äärmiselt kaitsetus olukorras elanike kannatustele; arvestades, et Süüria valitsus kehtestab jätkuvalt rangeid piiranguid humanitaarabi kohaletoimetamisele valitsuse valduses olevates Süüria piirkondades ja mujal riigis;

Q. arvestades, et seitsmes SDFi hallatavas vanglas Süüria kirdeosas on vangistatud ligikaudu 12 000 välismaalast, keda peamiselt kahtlustatakse otsestes või kaudsetes sidemetes ISILi/Daeshiga; arvestades, et neist 9 000 hoitakse Süüria suurimas, Al-Holi laagris, kus elab kokku 64 000 inimest, kellest enamik on ISILi/Daeshiga seotud perekonnad, kellest 94 % on naised ja lapsed, sealhulgas ELi kodanikud; arvestades, et praegune olukord on väga murettekitav, eriti pärast viimaseid tapmisi, mis on registreeritud käesoleva aasta algusest;

R. arvestades, et konflikt on eriti rängalt mõjutanud Süüria laste elu ja inimõigusi; arvestades, et Süüria inimõiguste võrgustiku andmetel on tapetud üle 29 500 lapse, neist 78 % Süüria režiimi ja Iraani relvarühmituste, 7 % Venemaa relvajõudude ja 3 % ISILi/Daeshi poolt; arvestades, et rohkem kui 2,6 miljonit tüdrukut ja poissi on oma kodust riigisiseselt ümber asustatud, ning arvestades, et paljude Süüria laste vaimset tervist on jõhker konflikt tõsiselt mõjutanud ja mõjutab seda ka edaspidi; arvestades, et kuna Süürias ei ole võimalik lapse sündi registreerida ja isikut tõendavaid dokumente saada, ähvardab lapsi oht jääda ilma kodakondsuseta; arvestades, et miljonid lapsed on juba aastaid koolist eemale jäänud ja praegu ei käi Süürias koolis 2,8 miljonit last;

S. arvestades, et jätkuvad rünnakud tervishoiuasutuste vastu on raskelt kahjustanud Süüria tervishoiusüsteemi ja raskendavad süürlastel COVID-19 kriisi põhjustatud probleemide lahendamist; arvestades, et Süürias toimib alla 64 % haiglatest ja 52 % esmatasandi tervishoiukeskustest; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmetel on 70 % Süüria tervishoiutöötajatest riigist põgenenud;

T. arvestades, et Süüria konflikti algusest saadik on sellele olnud iseloomulikud regulaarsed tervishoiuasutuste vastased rünnakud, millega on jämedalt rikutud rahvusvahelise humanitaarõiguse sätteid ja mis jätkusid ka 2020. aasta pandeemia olukorras; arvestades, et viimase kümne aastaga on Süürias toimuvate tervishoiu vastu suunatud rünnakute süstemaatilist olemust üha enam rahvusvaheliselt tunnistatud, kuid selge vastutus on olnud raskesti hoomatav, olenemata ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidest 2139 (2014) ja 2286 (2016); arvestades, et ÜRO peasekretär asutas ÜRO siseuurimisnõukogu, mis vaatles 2019. aasta septembrist 2020. aasta aprillini piiratud hulka juhtumeid Loode-Süürias;

**Neljapäev, 11. märts 2021**

U. arvestades, et humanitaarabi aktivistid ja andjad väljendavad jätkuvalt muret tagasipöördujate ja ümberasustatud isikute julgeoleku ja kaitse pärast, pidades silmas riigi paljudes piirkondades valitsevaid tingimusi ja küsimusi seoses Süüria valitsuse suhtumisega poliitilisse leppimisse;

V. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on alates 2011. aastast eraldanud süürlastele nii Süürias kui ka naaberriikides 20 miljardi euro ulatuses humanitaar- ja stabilisatsiooniabi ning vastupanuvõimega seotud abi; arvestades, et EL on olnud neli aastat järjest (2017–2020) Brüsselis toimunud Süüria abistajate konverentside ning 29. ja 30. märtsil 2021. aastal toimuva viienda Brüsseli konverentsi eestvedaja;

W. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu 11. juuli 2020. aasta resolutsiooniga 2533 (2020) piiriülese abi kohta uuendati ainult Bab al-Hawa piiriületuspunkti üheks aastaks kuni 10. juulini 2021, kuid mitte Bab al-Salami, Al Yarubiyah' ja Al-Ramtha piiriületuspunkte;

X. arvestades, et alates 2011. aastast on miljonitelt süürlastelt ära võetud omandiõigused Süüria uute omandiseadustega, mis on suunatud isikute vastu, kes hoiduvad sõjaväeteenistusest kõrvale või põgenevad riigist ilma eelneva loata;

Y. arvestades, et Golani kõrgendikud on Süüriale kuuluv territoorium, mida on alates 1967. aastast okupeerinud Iisraeli riik;

Z. arvestades, et konflikti käigus on eri osalised pannud toime mitmeid rünnakuid kultuuripärandi vastu, muu hulgas on ISIL/Daesh hävitanud ja lõhkunud arheoloogilisi paiku ning Süüria rahvusarmee on teinud maatasa, rüüstanud ja hävitanud arheoloogilisi paiku ning jeziidi pühamuid ja haudasid Afrinis;

AA. arvestades, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudis, mille on allkirjastanud ja ratifitseerinud kõik liikmesriigid, kinnitatakse, et rahvusvahelisele üldsusele enim muret tekitavad raskeimad kuriteod, eelkõige genotsiid, inimsusvastased kuriteod ja sõjakuriteod, ei tohi jääda karistuseta;

AB. arvestades, et alates 2009. aastast on kõik ELi liikmesriigid ratifitseerinud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi; arvestades, et 2011. aastal asutas Euroopa Liidu Nõukogu genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude ja sõjakuritegude uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks ELi genotsiidivastase võrgustiku sekretariaadi, mida haldab Eurojust; arvestades, et ELi Süüria strateegias nõutakse, et EL aitaks kaasa Süürias toime pandud sõjakuritegude eest vastutavate isikute vastutusele võtmisele, et soodustada rahvuslikku lepitusprotsessi ja üleminekuperioodi õigusemõistmist;

AC. arvestades, et 2018. aastal loodi esimest korda Prantsusmaa ja Saksamaa õiguskaitse- ja kohtuasutuste juhitav ühine uurimisrühm, et hõlbustada Süüria sõjakurjategijate vahistamist ja kohtu alla andmist pärast Caesari aruande avaldamist kümnete tuhandete naiste ja meeste süstemaatilise näljutamise ja piinamise kohta Süüria kinnipidamiskeskustes alates 2011. aastast;

1. avaldab toetust Süüria rahva demokraatlikele püüdlustele: kümme aastat tagasi, 15. märtsil 2011 toimusid Deraas (Dar'ā), Damaskuses ja mujal riigis süürlaste rahumeelsed meeleavaldused, kus nõuti demokraatlikke reforme; mälestab neid 500 000 inimest, kes on alates Süüria rahvaülestõusu algusest langenud repressioonide ja konflikti ohvriks; on veendunud, et Süüria tulevik peaks jääma süürlaste otsustada; toetab Süüria riigi ja selle rahva ühtsust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust;

2. peab jätkuvat poliitilist ummikseisu äärmiselt murettekitavaks ning tunnustab ÜRO erisaadiku Geir Otto Pederseni pingutusi konfliktile poliitilise lahenduse leidmiseks; jagab erisaadiku muret edusammude puudumise pärast; kinnitab veel kord, et Süüria konfliktile ei ole võimalik leida jätkusuutlikku lahendust sõjalisel teel; peab väga murettekitavaks ka Süüria majanduse krahhi ja hukatuslikku humanitaarkriisi;

3. avaldab toetust ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 2254 (2015) Süüria enda juhitava põhiseadusreformi algatamise kohta; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et Süüria režiim ei osale selles protsessis, hoolimata Süüria opositsiooni esindajate korduvatest kinnitustest ja valmisolekust pidada režiimiga läbirääkimisi Süüria uue põhiseaduse koostamiseks; rõhutab sellega seoses vajadust kehtestada ÜRO juhitav relvarahu järelevalve, kontrollimise ja aruandluse mehhanism;

4. vastustab diplomaatiliste suhete normaliseerimist Süüria režiimiga seni, kuni Süürias endas ei ole tehtud olulisi edusamme, millega kaasneks selge, püsiv ja usaldusväärne tahe osaleda kaasavas poliitilises protsessis; on seisukohal, et 2021. aastaks kavandatud Süüria presidendivalimised ei ole praeguses olukorras rahvusvahelise üldsuse silmis usaldusväärsed; mõistab kindlalt hukka Euroopa Parlamendi liikmete visiidid Süüria režiimi esindajatega kohtumiseks ja rõhutab, et need parlamendiliikmed ei esinda Euroopa Parlamenti;

5. peab kahetsusväärseks, et mõni osaleja on Genfi protsessi takistamisega Süüria opositsiooni killustatust veelgi süvendanud;

6. mõistab karmilt hukka igasugused hirmuteod ning inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, eelkõige Assadi režiimi, aga ka Venemaa, Iraani ja Türgi osalejate poolt, ning kutsub Venemaad, Iraani ja Hezbollah't üles kutsuma tagasi kõik neile alluvad väed ja esindajad, välja arvatud need, kes kuuluvad ÜRO Julgeolekunõukogu mandaadi all tegutsevatesse rahvusvahelistesse rahuvalve- ja stabiliseerimisjõududesse; mõistab hukka Venemaa ja Iraani osa Süüria režiimi toetamisel ulatuslikes tsiviilelanikkonna vastastes repressioonides ning taunib Süüria poliitilise protsessi ja majandusressursside ülevõtmist Venemaa ja Iraani poolt;

7. kutsub Türgit üles viima oma üksused välja Põhja-Süüriast, mida ta okupeerib ebaseaduslikult, ilma ÜRO mandaadita; mõistab hukka kurdidest Süüria kodanike ebaseadusliku üleviimise okupeeritud Põhja-Süüriast Türgisse, et neid seal vahi all pidada ja kohtu alla anda, millega Türgi rikub Genfi konventsioonidest tulenevaid rahvusvahelisi kohustusi; nõuab tungivalt, et kõik Süüria kinnipeetavad, kes on Türki üle viidud, repatrieeritaks viivitamata Süüria okupeeritud aladele; on mures, et Türgi korraldatud jätkuv ümberasustamine võib tähendada Süüria kurdi elanikkonna vastu suunatud etnilist puhastust; rõhutab, rõhutab, et Türgi ebaseaduslik sissetung ja okupatsioon on kahjustanud rahu saavutamist Süürias, Lähis-Idas ja Vahemere idaosas; mõistab resoluutselt hukka Süüria palgasõdurite kasutamise Türgi poolt Liibüa ja Mägi-Karabahhi konfliktides, millega rikutakse rahvusvahelist õigust;

8. usub kindlalt usulise ja etnilise mitmekesisuse vajalikkusesse Süürias; mõistab hukka kurdidest süürlaste pikaajalise diskrimineerimise Süüria režiimi all; mõistab hukka Süüria režiimi sihtrünnakud võimude kritiseerijate vastu (nt Euroopa Parlamendi Sahharovi auhinna laureaat Ali Ferzat, kes on kritiseerinud president al-Asadi), samuti 124 kristliku kiriku ründamise, mille on dokumenteerinud Süüria inimõiguste võrgustik; mõistab resoluutselt hukka usuvähemuste liikmete mõrvamise ISILi/Daeshi poolt ning eelkõige 2014.–2018. aastal toime pandud jeziidide, šiiitide ja kristlaste genotsiidi; mõistab resoluutselt hukka vähemuste tagakiusamise relvastatud opositsioonirühmituste poolt;

9. tuletab rahvusvahelisele üldsusele meelde, et konfliktiosalised on pannud Süürias toime raskeid ja ulatuslikke inimõiguste rikkumisi; rõhutab, et Süüria režiim vastutab täielikult otsuse eest vastata rahumeelsetele meeleavaldustele ulatuslike koletute repressioonidega; tuletab meelde Caesari aruande olulisust ja Prantsusmaa poolt 2014. aastal ÜRO Julgeolekunõukogule esitatud kinnitust 11 000 identifitseeritud vangi fotode usaldusväärsuse kohta – need vangid näljutati ja piinati surnuks kinnipidamiskeskustes ja sõjaväehaiglates Damaskuse ümbruses aastatel 2011–2013; nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid toetaksid ÜRO uurimiskomisjoni 2021. aasta märtsis antud soovitust aidata luua sõltumatu mehhanism, millel on rahvusvaheline mandaat ja mis keskenduks ohvritele, et leida üles kadunud isikud või nende säilmed, sealhulgas massihaudadest;

10. mõistab karmilt hukka 550 Süüria ja muu maailma ajakirjaniku tapmise Süüria režiimi poolt ning kümnete ajakirjanike tapmise ISILi/Daeshi ja teiste relvastatud rühmituste poolt; kutsub Süüria režiimi üles vabastama viivitamata 400 ajakirjanikku, keda Süüria inimõiguste võrgustiku andmetel seal vanglates kinni peetakse;

11. mõistab karmilt hukka naiste vägistamise, mida on naistevastase sõjarelvana kasutanud Süüria režiim ja selle relvarühmitused, nagu on dokumenteerinud ÜRO sõltumatu rahvusvaheline komitee, ning mida on jeziidi ja šiiidi naiste vastu kasutanud ISIL/Daesh; tuletab meelde naiste rolli 2011. aasta ülestõusus ja seda, kui oluline on kaasata naisi Süüria poliitika, majanduse ja kohtuvõimu kõigil tasanditel, sealhulgas üleminekuperioodi õigusemõistmises; toonitab vajadust kaasata naisi ja noori konflikti lahendamisse;

12. mõistab veel kord karmilt hukka Venemaa õhurünnakud, milles on hukkunud üle 6 900 tsiviilisiku, sealhulgas 2 000 last, ja milles kasutati kobarlahingumoona, vaakumpomme ja kaugrakette ning rünnati sõltumatuid meediakeskusi, haiglaid, humanitaartaristut, sealhulgas Süüria inimõiguste võrgustiku andmetel rohkem kui 207 meditsiiniasutust, samuti Süüria tsiviilkaitseüksusi, nende seas humanitaarabiorganisatsiooni Valgekiivrid liikmeid; taunib Venemaa katseid õõnestada Valgekiivrite mainet lääne meedias agressiivse ja jätkuva sotsiaalmeedia väärinfokampaania kaudu; mõistab resoluutselt hukka Venemaa sõjalennukite osaluse Süüria režiimi keemiarünnakutes, sealhulgas 2017. aasta aprillis toimunud ohvriterohkes Khan Sheikhouni keemiarünnakus, mille järel Venemaa sõjalennukid pommitasid kohe ainsat haiglat, kus ohvreid raviti;

13. nõuab tungivalt, et Süüria režiim vabastaks viivitamata 130 000 alusetult kinni peetud poliitvangi – naised, mehed ja lapsed, kelle saatus on Süüria julgeolekujõudude tõttu teadmata; mõistab resoluutselt hukka piinamise, ebainimliku kohtlemise ja seksuaalvägivalla süstemaatilise kasutamise kohutavates tingimustes, kus neid inimesi kinni peetakse, ilma et neil oleks võimalik pöörduda tsiviilkohtusse või juristi poole, kasutada arstiabi või suhelda oma perekonnaga; rõhutab, et nad on ilma jäetud põhiõigustest, sh õigusest õiglasele kohtumenetlusele, ning muu hulgas varjatakse teavet nende vahistamise ja valetunnistuste saamise eesmärgil toimuva piinamise kohta; nõuab, et Süüria ametivõimud võimaldaksid tunnustatud rahvusvahelistele humanitaarabiga tegelevatele valitsusvälistele organisatsioonidele ja järelevalveorganisatsioonidele ette teatamata, viivitamata, eranditeta ja takistamata pääsu kinnipidamisasutustesse;

14. rõhutab, et ISIL/Daesh on piirkonnas endiselt aktiivne ega ole alistunud; on mures raskuste tõttu tõendite säilitamisel ja kättesaamisel ISILi/Daeshi kuritegude kohta ning röövitute saatuse kindlakstegemisel; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles toetama kohapealseid jõupingutusi kuritegude dokumenteerimiseks ja nende kohta tõendite säilitamiseks; kiidab heaks kõigi ELi ja kolmandate riikide kodanike vastutuselevõtmise, kes on ISILi/Daeshiga ühinenud;

15. väljendab muret ISILi/Daeshi tegevuse uue hoogustumise pärast Süüria kirdeosas; kiidab rahvusvahelise ISILi/Daeshi vastase koalitsiooni jõupingutusi; rõhutab, kui oluline on USA jätkuv pikaajaline osalemine koalitsioonis; kinnitab taas, et toetab ISILi ehk Daeshi vastase ülemaailmse koalitsiooni jõupingutusi, ning rõhutab, kui Süüria demokraatlike jõudude (SDF) liitlaspanuse olulisust ISILi/Daeshi vastases võitluses;

16. on mures kasvavate pingete pärast Iraagi Kurdistanis, mis on viimastel aastatel olnud stabiilsem piirkond kui Süüria ning pakkunud Süüria pagulastele turvalist varjupaika;

17. rõhutab taas, et raskete rahvusvaheliste kuritegude eest vastutavad isikud tuleb nõuetekohaselt vastutusele võtta, sealhulgas peavad seda muude rahvusvaheliste protsesside või riikliku üleminekuperioodi õigusemõistmise puudumise korral tegema ELi liikmesriigid; rõhutab vajadust lahendada kõigi konfliktiosaliste poolt kinni peetud ja nende osalusel kadunuks jäänud inimeste küsimus, sest see on rahu saavutamiseks vajaliku üleminekuprotsessi möödapääsmatu eeldus;

18. tuletab meelde, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus peaks jääma genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude, sõja- ja agressioonikuritegude asjus peamiseks rahvusvaheliseks õigusemõistjaks; on seisukohal, et vastutuse puudumine soodustab edasisi hirmutegusid ja suurendab veelgi ohvrite kannatusi; rõhutab seetõttu, et kõik kuritegude toimepanijad tuleb vastutusele võtta, kohaldades muu hulgas üldise kohtualluvuse põhimõtet, ja nende ohvrid peavad saama hüvitist; rõhutab, et taastava õiguse meetmete kehtestamisega ei saa oodata konflikti lõpuni, ning nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid toetaksid rohkem süürlaste esindusrühmade juhitud protsesse; mõistab resoluutselt hukka tõsiasja, et Venemaa on Hiina toetusel pannud ÜRO Julgeolekunõukogus 16 korda veto Süüria andmisele Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse;

19. väljendab heameelt selle üle, et 24. veebruaril 2021. aastal mõisteti esimest korda Saksamaal Koblenzi kohtus süüdi inimsusvastastele kuritegudele kaasa aidanud Süüria julgeolekuametnik;

20. tunnustab jõupingutusi, mida ELi liikmesriigid on alates 2019. aastast teinud laialdase rahvusvahelise toetuse saavutamiseks, et tagada ÜRO üldeelarvest pikaajaline rahastamine ÜRO rahvusvahelisele, erapooletule ja sõltumatule mehhanismile, mis aitab uurida Süüria Araabia Vabariigis alates 2011. aasta märtsist toime pandud raskeimaid rahvusvahelisi kuritegusid ning kohtu alla anda nende kuritegude eest vastutajaid;

21. tunnustab Prantsusmaa ja Saksamaa ühist uurimisrühma, mille eesmärk on toetada Caesari aruandes dokumenteeritud inimsusvastaste kuritegude eest vastutusele võtmist; tunnustab mõlemas riigis rahvusvahelise vahistamismääruse väljaandmist 2018. aastal kolme kõrge julgeolekuametniku vahistamiseks; tunnustab Süüria kohalike vabaühenduste osalust inimsusvastaste kuritegude ja sõjakuritegude tõendite kontrollimisel, dokumenteerimiselt, kogumisel ja kaitsmisel, samuti vabaühendusi, nende seas rahvusvahelist vastutuse ja õiguse komisjoni, Euroopa õiguskaitse- ja õigusasutuste abistamise eest ELi liikmesriikide territooriumil viibivate sõjakurjategijate tulemuslikul vastutusele võtmisel; kutsub ELi üles pakkuma süürlastele rohkem õiguskoolitust, et nad saaksid karistamatuse vastases võitluses osaleda;

22. palub Euroopa Komisjonil esitada karistamatuse vastane ELi tegevuskava, mis sisaldaks eraldi peatükki Süüria kohta; rõhutab, et tegevuskava eesmärk peaks olema kooskõlastada ja ühtlustada liikmesriikide tegevust ja vahendeid sõjakurjategijate vastutusele võtmiseks ELis; on seisukohal, et üleminekuperioodi õigusemõistmisel on püsiva rahu tagamisel põhimõttelise tähtsusega roll; palub ELil luua sihtotstarbelise Euroopa fondi Süüria inimsusvastaste kuritegude ohvrite toetuseks;

23. toetab liikmesriikide jõupingutusi kohtu-, politsei- ja sisseränderessursside paremaks koordineerimiseks ühendatud kohtualluvuse arendamise kaudu, et muuta liikmesriikide kohtupädevus vastastikuseks ja hõlbustada süüdistuste esitamist; rõhutab, et paremini varustatud liikmesriigid peaksid jagama oma eksperte ja tõlke, et hõlbustada tõhusat ja tulemuslikku uurimist, ning iga liikmesriik peaks õiguskoostöö kiirendamiseks määrama selliste kuritegudega tegeleva prokuröri;

24. kutsub liikmesriike üles jagama ELi tasandil automaatselt teavet sõjakuritegudes kahtlustatavate kohta vastavalt Genfi konventsiooni artikli 1 jaotisele F; on seisukohal, et riikide tasandil on vaja ka immigratsiooniasutuste ja peaprokuröride tihedamat koostööd sõjakuritegudes kahtlustatavate asjus;

25. nõuab tungivalt, et eranditult kõik ELi liikmesriigid teeksid karistamatuse vastu võitlemisel täielikku koostööd; väljendab suurt muret selle pärast, et teatavad liikmesriigid ei tee Süüria sõjakurjategijate kohtu alla andmiseks koostööd;

26. toetab täielikult Euroopas 2020. aasta septembris Madalmaade juhtimisel alustatud jõupingutusi algatada Rahvusvahelises Kohtus Süüria vastu kohtumenetlus seoses ÜRO piinamisvastase konventsiooni rikkumisega;

27. kutsub liikmesriike üles nõudma 2021. aasta kevadel toimuval Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) konverentsil Süüria liikmesuse peatamist selles organisatsioonis seoses keemiarelvade kasutamist puudutavate tõendite võltsimisega; väljendab taas vapustust ja hukkamõistu seoses Süüria režiimi 336 dokumenteeritud keemiarünnakuga, kus tsiviilisikute vastu kasutati gaasilist kloori, sariini ja sinepigaasi;

28. mõistab kindlalt hukka kõigi osaliste, eelkõige Süüria režiimi ja ISILi/Daeshi rünnakud humanitaartöötajate vastu; juhib tähelepanu sellele, et just Süüria režiim on alates 2011. aastast pannud toime humanitaartöötajate sihttapmisi; rõhutab, et Venemaa on olnud suuresti vastutav humanitaartöötajate vastu suunatud rünnakute, eelkõige organisatsiooni Piirideta Arstid 21 välihaigla pommitamise eest 2015. aasta oktoobris;

29. väljendab suurt muret Süüria rahva kannatuste jätkumise pärast veel kümme aastat pärast konflikti algust; muretseb eriti selle pärast, et ainuüksi viimase aasta jooksul on Süüria humanitaarabivajadused viiendiku võrra kasvanud, 4,5 miljonit süürlast on praegu toiduga kindlustamata ja 90 % süürlastest elab allpool vaesuspiiri; on seisukohal, et humanitaarabi kättesaadavus peab jääma ELi keskse tähtsusega prioriteediks Süürias ning et suurenenud vajadused nõuavad ELilt suuremat rahalist ja poliitilist reageeringut; märgib, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 2533 Bab al-Hawa piiriületuspunkti kohta uuendatakse 2021. aasta juulis; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Venemaa ja Hiina hoidusid viimati hääletamisest selle asemel, et hääletada resolutsiooni poolt; on seisukohal, et praegu piiriülesest humanitaarabist sõltuvate inimeste abistamisel ei saa loota üle konfliktijoonte toimetatavale humanitaarabile; tuletab meelde, et sellest piiriületuspunktist sõltub 2,4 miljoni süürlase ellujäämine ning kui selle kasutamist ei pikendata vähemalt 12 kuu võrra, on sellel tõsised ja eluohtlikud tagajärjed; mõistab hukka nende ÜRO Julgeolekunõukogu liikmete tegevuse, kes on püüdnud humanitaarabi juurdepääsu poliitilistel eesmärkidel piirata; nõuab tungivalt, et kõik ÜRO Julgeolekunõukogu liikmed toetaksid piiriületuspunkti käsitleva resolutsiooni uuendamist, et vältida humanitaarkriisi süvenemist ning tagada humanitaarpõhimõtetele vastavate piiriüleste sekkumiste laiendamine ja toetamine; rõhutab, kui oluline on tagada, et

viivitamata lubataks taas kasutusele võtta Bab al-Salami ja Yarubiyah' piiriületuspunktid kooskõlas ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga nr 74/169, et tagada abi jõudmine kõige otsemaid teid pidi nii riigi loode- kui ka kirdeosa abivajajateni; rõhutab, kui oluline on tagada, et humanitaarabi suunatakse eranditult neile, kes seda kõige enam vajavad;

30. kutsub rahvusvahelist üldsust üles kiiresti vastama Süüria rahva rekordilisele humanitaarabivajadusele nii Süürias kui ka väljaspool; ergutab ELi kui Brüsseli V Süüria rahastajate konverentsi kokkukutsujat õhutama teisi rahvusvahelisi rahastajaid suurendama Süüria humanitaarabikava tervishoiusektori toetust suurema, paindliku ja mitmeaastase rahastamisega, mis katab elanikkonna vajadused pika aja jooksul; kutsub rahvusvahelisi rahastajaid üles investeerima eelkõige programmidesse, mille raames parandatakse, taastatakse ja tugevdatakse kahjustatud või hävinud tervishoiurajatisi ja muud kahjustatud tsiviiltaristut;

31. nõuab tungivalt, et ÜRO Julgeolekunõukogu lisaks tulevastesse ÜRO resolutsioonidesse ja ametlikesse aruteludesse selge nõudmise kaitsta tervishoiuvaldkonna töötajaid; kutsub sellega seoses ELi liikmesriike üles pakkuma poliitilist ja operatiivtuge ÜRO juhitud vastutusalgatustele ja uurimistele, mille eesmärk on tagada rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimine;

32. rõhutab, et 29.–30. märtsil 2021 Brüsselis toimuva viienda rahastajate konverentsi eel on lisaks seni antud humanitaarabilubadustest kinnipidamisele oluline neid lubadusi veelgi suurendada nii süürlaste, riigisiseste põgenike kui ka pagulaste, samuti selles piirkonnas kriisist mõjutatud kogukondade toetuseks; juhib tähelepanu sellele, et EL ja selle liikmesriigid on olnud Süüria humanitaarkriisis suurimad humanitaarabi andjad, kusjuures alates 2011. aastast on annetatud 20 miljardit eurot; tunneb suurt muret Ühendkuningriigi valitsuse väidetavate kavatsuste pärast oma abimakseid märkimisväärselt vähendada, sealhulgas Süüria puhul 67 % ja Liibanoni puhul 88 %;

33. tunneb heameelt selle üle, milline roll on olnud naaberriikidel, kes on näidanud üles solidaarsust ja pakkunud abi Süüria pagulastele Liibanonis, Jordaanias, Türgis ja Iraagis; nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid jätkaksid humanitaarabi programmide rahastamist pagulasi vastu võtvates riikides ja Süüria riigisiseste põgenike toetamiseks; nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid tagaksid kogu vajaliku rahastamise ja toetuse, et kõigil Süüria pagulaslastel oleks vastuvõtvates riikides juurdepääs nii alg- kui ka keskharidusele; nõuab tungivalt, et kõik vastuvõtvad riigid teeksid kõik vajaliku selle saavutamiseks ning kõrvaldaksid kõik halduslikud ja õiguslikud takistused; ergutab vastuvõtvaid riike keskenduma tööhõive, tervishoiuteenuste ja hariduse ning kodanikudokumentide kättesaadavusele, mis aitab pagulastel saavutada iseseisva toimetuleku;

34. märgib, et ELi Süüria kriisile reageerimiseks loodud Madadi fondi tegevusaeg lõpeb 2021. aasta lõpus; palub komisjonil tagada naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi raames Süüria kriisile reageerimiseks antava ELi humanitaarabi jaoks rahalised vahendid ning tagada selle projektide takistamatu toimimine;

35. kutsub kõiki liikmesriike üles toetama põhimõttelist humanitaarabi, normaliseerimata suhteid Süüria režiimiga; hoiatab ELi finantsvarade otsese või kaudse investeerimise eest Süüria üldisse ülesehitustöösse, kui Süüria režiim ei rakenda usaldusväärset poliitilist protsessi; palub, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja töötaks Süüria küsimuse pikaajalise kava raames tihedas koostöös Süüria kodanikuühiskonnaga tulevaste ülesehitusmeetmete jaoks välja tugeva inimõigustega seotud hoolsuskohustuse poliitika, sealhulgas järelevalveraamistiku koos inimõiguste standarditega seotud spetsiifiliste näitajatega; mõistab hukka Venemaa, Iraani, Hiina ja Türgi äriplaanid Süüria hävitamisest kasu lõigata;

36. kutsub liikmesriike üles säilitama sanktsioone Süüria repressioonides osalevate isikute ja üksuste suhtes; rõhutab, et oluline on teha põhimõttelisele humanitaartegevusele erandeid, et vältida sanktsioonide tahtmatuid negatiivseid tagajärgi, ning lahendada koostöös USAga pangandusnõuete ületäitmisega seotud probleemid;

37. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid uuendaksid ja laiendaksid niisuguste isikute nimekirja, kelle suhtes kohaldatakse sihipäraseid sanktsioone kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi uue sanktsioonirežiimi alusel, ning lisaksid sellesse ka Süüria, Venemaa ja Iraani juhtivad tsiviilisikud ja sõjaväeülemad, kes on usutavasti olnud seotud sõjakuritegudega;

38. kohustub võtma vastu tulemuslikud ELi äriühingute hoolsuskohustust käsitlevad õigusaktid, millega kehtestatakse ELi äriühingutele ja ühtsel turul tegutsevatele äriühingutele inimõigustealased hoolsuskohustused;

39. tuletab kõigile liikmesriikidele meelde, et Süüria ei ole tagasipöördumiseks turvaline riik; on veendunud, et kooskõlas ELi väljendatud seisukohaga peaks tagasipöördumine olema igal juhul turvaline, vabatahtlik, inimväärne ja teadlik; kutsub kõiki ELi liikmesriike üles hoiduma riikliku poliitika sellisest muutmisest, mis jätaks teatavad süürlaste kategooriad kaitse seisundist ilma, ning kui sellist poliitikat on juba järgitud, palub seda suundumust muuta; nõuab tungivalt, et Liibanon, Türgi ja kõik piirkonna riigid peataksid süürlaste Süüriasse väljasaatmise nende tahte vastaselt;

40. mõistab hukka kultuurimälestistele tekitatud korvamatu kahju, mille on põhjustanud Assadi põletatud maa taktika, ning mõistab hukka ka artefaktide rüüstamise ja salakaubaveo džihadistide poolt, kes kasutavad neid selleks, et rahastada oma rolli kõnealuses konfliktis;

41. on ülimalt mures humanitaar-, sanitaar- ja julgeolekuolukorra halvenemise pärast Süüria kirdeosas asutavates laagrites, eelkõige AL-Holi ja Roj laagrites, mis on jätkuvalt radikaliseerumise kasvulavad; on veendunud, et kõigi neis laagrites kinnipeetavate ja terroristlikku ühendusse kuulumises kahtlustatavate ELi kodanike üle tuleks kohut mõista kohtus; on šokeeritud Al-Holi laagris töötanud organisatsiooni Piirideta Arstid töötaja tapmisest 24. veebruaril 2021, mis näitab veelgi selgemalt, millised on vägivalla ja ebakindlate elamistingimuste tagajärjed inimeludele laagris;

42. kutsub liikmesriike üles kaitsma oma kodanikest lapsi, keda võidakse kinni pidada julgeolekuga seotud süütegude tõttu või relvarühmitustega seotuse tõttu;

43. kutsub liikmesriike üles tooma koju kõik Euroopa päritolu lapsed, võttes arvesse nende spetsiifilisi perekondlikke asjaolusid ja lapse parimaid huve, pidades just neid esmatähtsaks, ning pakkuma vajalikku toetust nende rehabiliteerimiseks ja taasintegreerimiseks, järgides täielikult rahvusvahelist õigust;

44. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Iraagi valitsusele ja esindajatekogule, Kurdistani piirkondlikule omavalitsusele ning Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja parlamendile.